

[2023] 1 एस. सी. आर. 463

अन्ना मथेव आणि इतर

वि.

सर्वोच्च न्यायालय व इतर

(2023 ची याचिका (दिवाणी) क्रमांक 148)

10 फेब्रुवारी, 2023

[संजीव खन्ना आणि बी. आर. गवई, जे. जे.]

भारतीय संविधान Art.217-कॉलेजियमची शिफारस-न्यायाधीशांच्या नियुक्तीच्या बाबतीत न्यायिक पुनरावलोकनाची व्याप्ती -निर्णय : उच्च न्यायालयाची शिफारस, गुप्तचर संस्थांची माहिती, सरकारकडून आलेल्या टिप्पण्या, या न्यायालयाच्या न्यायाधीशांचे मत आणि टिप्पण्या आणि सर्व बाजूंनी अनेक पत्रे आणि संप्रेषणे यांचा विचार करून सर्वोच्च न्यायालयाचे कॉलेजियम अंतिम निर्णय घेते-सर्वोच्च न्यायालय न्यायिक पुनरावलोकनाच्या अधिकाराचा वापर करताना शिफारस रद्द करणारा प्रमाणपत्राचा रिट जारी करू शकत नाही, किंवा सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमला आपल्या निर्णयाचा पुनर्विचार करण्यास सांगणारा आदेश जारी करू शकत नाही, कारण हे या न्यायालयाच्या पूर्वीच्या बंधनकारक निर्णयांच्या गुणोत्तर आणि आदेशाच्या विरुद्ध असेल-असे करणे हे घोषित केलेल्या कायद्याचे उल्लंघन होईल, कारण ते कॉलेजियमच्या निर्णयाचे मूल्यांकन करणे आणि त्या व्यक्तीच्या योग्यतेवर वैयक्तिक किंवा वैयक्तिक मत बदलणे ठरेल.

भारतीय संविधान:Art.217-जेव्हा Art.217 (2) एखाद्या व्यक्तीला उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश होण्यासाठी पात्र ठरण्याची मर्यादा किंवा प्रवेश बिंदू ठरवते, तेव्हा Art.217 (1) अनुसरण करण्याची प्रक्रिया ठरवते, नियुक्त करण्यासाठी एखाद्या व्यक्तीची योग्यता तपासण्यासाठी कोणती प्रक्रिया तयार केली गेली आहे; तिचे चारित्र्य, तिची सचोटी, तिची क्षमता, तिचे ज्ञान आणि यासारखे-जेव्हा पात्रतेवर प्रश्न उपस्थित केला जातो, तेव्हा प्रश्न न्यायिक पुनरावलोकनाच्या कक्षेत येतो-तथापि, एखादी व्यक्ती न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यासाठी योग्य आहे की नाही या प्रश्नात मूलतः योग्यतेचा पैलू समाविष्ट असतो आणि तो न्यायिक पुनरावलोकनाच्या कक्षेतून वगळला जातो.

रिट याचिका फेटाळत, न्यायालयाने म्हटले:

उच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने पदोन्नतीसाठी शिफारस केल्यानंतर, संस्थेकडून सूचना प्राप्त होतात. पार्श्वभूमीची तपासणी करणाऱ्या गुप्तचर संस्था आणि सरकारकडून आलेल्या टिप्पण्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमद्वारे विचारात घेतल्या जातात, ज्यात भारताचे मुख्य न्यायाधीश आणि दोन सर्वात वरिष्ठ न्यायाधीश असतात.संबंधित उच्च न्यायालयाच्या कामकाजाशी परिचित असलेल्या या न्यायालयातील न्यायाधीशांचे मत आणि टिप्पण्या लेखी मागवल्या जातात आणि कॉलेजियमसमोर ठेवल्या जातात.सर्व बाजूंनी सतत अनेक फेटाळणारी पत्रे आणि संवाद प्राप्त होतात.त्यानंतरच, आणि विचार केल्यावरच, सर्वोच्च न्यायालयाचे कॉलेजियम अंतिम निर्णय घेते, जे नंतर सरकारला कळवले जाते.[परिच्छेद 7] [470-डी-एफ]

2. या न्यायालयासमोर सुनावणीदरम्यान, हे मान्य करण्यात आले की राजकीय पार्श्वभूमी असलेल्या अनेक व्यक्तींना उच्च न्यायालये आणि सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून पदोन्नती देण्यात आली आहे आणि हा स्वतः एक संबंधित विचार असला तरी, अन्यथा योग्य व्यक्तीची नियुक्ती

करण्यावर संपूर्ण प्रतिबंध नाही.त्याचप्रमाणे, पदोन्नतीसाठी शिफारस केलेल्या व्यक्तींनी आक्षेप व्यक्त केले आहेत किंवा धोरणे किंवा कृतींवर टीका केली आहे अशी प्रकरणे आहेत, परंतु त्यांना अयोग्य मानण्यासाठी हे कारण मानले गेले नाही.न्यायाधीशांचे आचरण आणि त्यांचे निर्णय हे लोकशाही आणि घटनात्मक मूल्यांचे पालन करणारे स्वातंत्र्य प्रतिबिंबित करतात आणि दर्शवतात, यात काही शंका नाही.लोकशाहीचे संरक्षण आणि बळकटीकरण आणि मानवाधिकार आणि कायद्याचे राज्य कायम राखण्यासाठी न्यायपालिका केंद्रस्थानी असल्याने हे आवश्यक आहे.

[परिच्छेद 8] [470-एफ-एच; 471-ए]

3. या संदर्भात कॉलेजियमने तथ्ये जाणून घेतली नाहीत आणि त्यावर विचार केला नाही हा युक्तिवाद फेटाळला जातो.याचिकाकर्त्यांनी स्वतः 1 फेब्रुवारी 2023 रोजी केलेल्या त्यांच्या निवेदनाची प्रत सांगितली आणि संलग्न केली आहे, जरी उच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने आणि सर्वोच्च न्यायालयाने या आधारावर शिफारस मागे घेणे किंवा त्यांचा निर्णय मागे घेणे योग्य मानले नाही.[परिच्छेद 9] [471-ब-क]

4. हे न्यायालय न्यायिक पुनरावलोकनाच्या अधिकाराचा वापर करताना, ही शिफारस रद्द करणारे प्रमाणपत्राचे रिट जारी करू शकत नाही. किंवा सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमला आपल्या निर्णयाचा पुनर्विचार करण्याचे आवाहन करणे, कारण हे या न्यायालयावर बंधनकारक असलेल्या या न्यायालयाच्या पूर्वीच्या निर्णयांच्या गुणोत्तर आणि आदेशाच्या विरुद्ध असेल.असे करणे हे घोषित केलेल्या कायद्याचे उल्लंघन ठरेल, कारण ते कॉलेजियमच्या निर्णयाचे मूल्यांकन करणे आणि त्याऐवजी त्या व्यक्तीची योग्यता आणि योग्यतेबद्दलचे वैयक्तिक किंवा वैयक्तिक मत बदलणे असेल.[परिच्छेद 10] [471-सी-ई]

5. संबंधित व्यक्तीला मद्रास येथील उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायाधीश म्हणून बढती देण्यात आली आहे. शपथ घेतल्यानंतर ती व्यक्ती संविधान आणि कायद्यांचे समर्थन करण्यासाठी न्यायाधीश म्हणून काम करण्याची शपथ घेते. राज्यघटनेच्या कलम 51 ए मध्ये प्रत्येक नागरिकावर आणि विशेषतः प्रत्येक न्यायाधीशावर सर्व धार्मिक, भाषिक, प्रादेशिक किंवा विभागीय विविधतांच्या पलीकडे सौहार्द, समान बंधुत्वाची भावना वाढवण्याची जबाबदारी घातली आहे. धर्म, जात किंवा पंथाची पर्वा न करता प्रत्येक व्यक्तीची प्रतिष्ठा आणि धर्मनिरपेक्षतेचे तत्त्व हा कायद्याचे राज्य आणि कायद्यांचे समान संरक्षण यांचा पाया आहे. केवळ पुष्टीकरणाच्या वेळी दिलेले वर्तन आणि निर्णय विचारात घेतले जात नाहीत, तर न्यायाधीशांचा न्याय दररोज वकील, फिर्यादी आणि जनता करतात, कारण न्यायालये खुली असतात आणि न्यायाधीश त्यांच्या निर्णयांसाठी लेखी कारणे देऊन बोलतात. [परिच्छेद 12] [471-एफ-एच; 472-ए-बी]

महेश चंद्र गुप्त वि. रे भारत संघ आणि इतर (2009) 8 एस. सी. सी. 273: (2009) 10 एस. सी. आर. 921, मनोहर रेड्डी आणि आणखी एक विरुद्ध भारत संघ आणि इतर (2013) 3 एस. सी. सी. 99: [2013] 1 एस. सी. आर. 711; सर्वोच्च न्यायालय एफ. अॅडव्होकेट्स-ऑन-रेकॉर्ड असोसिएशन आणि इतर विरुद्ध भारत संघ (1993) 4 एस. सी. सी. 441: [1993] 2 पूरक. एस. सी. आर. 659; विशेष संदर्भ क्र. 1998 चा 1, री (1998) 7 एस. सी. सी. 739: [1998] 2 पूरक. एस. सी. आर. 400; एन. कन्नदासन वि. अजय खोसे आणि इतर, (2009) 7 एस. सी. सी. 1: [2009] 7 एस. सी. आर. 668-यावर अवलंबून होते.

जी. श्री कुमार पद्म प्रसाद विरुद्ध भारतीय संघ आणि इतर (1992) 2 एस. सी. सी. 428: [1992] 2 एससीआर 109-संदर्भित.

खालील निर्णयावर अवलंबून आहे.

[2009] 10 एस. सी. आर. 921	अवलंबून होते	परिच्छेद 3
[2013] 1 एस. सी. आर. 711	अवलंबून होते	परिच्छेद 4
[1993] 2. एस. सी. आर. 659	अवलंबून होते	परिच्छेद 4
[1998] 2 स. एस. सी. आर. 400	अवलंबून होते	परिच्छेद 4
[2009] 7 एस. सी. आर. 668	अवलंबून होते	परिच्छेद 8
[1992] 2 एस. सी. आर. 109	अवलंबून होते	परिच्छेद 11

दिवाणी मूल अधिकारिता (भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 32 अंतर्गत)

2023 ची याचिका (दिवाणी) No.147.

याचिकाकर्त्याच्या वतीने सुश्री संचिता ऐन, श्रीसत्य मोहंती, रविंदर सिंग, वकील.

न्यायालयाने खालील कारणे दिली होती:

कारणे

- उपरोक्त रिट याचिकांमध्ये उपस्थित केलेला कायदेशीर मुद्दा भारतीय राज्यघटनेच्या कलम 217 अंतर्गत उच्च न्यायालयांमध्ये न्यायाधीशांच्या नियुक्तीच्या बाबतीत न्यायिक पुनरावलोकनाच्या व्याप्ती आणि विस्तार याच्याशी संबंधित आहे.
- आमच्या मते, हा कायदेशीर मुद्दा निकाली निघाला आहे आणि तो अविभाज्य नाही.

3. या न्यायालयाने, महेश चंद्र गुप्ता विरुद्ध भारत सरकार आणि इतर 2 या खटल्यात असे म्हटले आहे की न्यायाधीशांची नियुक्ती हे भारताच्या राष्ट्रपतींचे कार्यकारी कार्य आहे. कलम 217 (1) मध्ये सल्लामसलतीची घटनात्मक आवश्यकता नमूद केली आहे. कलम 217 (2) मध्ये एखाद्या व्यक्तीसाठी उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश होण्यासाठी पात्र ठरण्याची मर्यादा किंवा प्रवेश बिंदू विहित केला आहे, तर कलम 217 (1) मध्ये अनुसरण करावयाची प्रक्रिया विहित केली आहे, जी नियुक्त केल्या जाणाऱ्या व्यक्तीची योग्यता तपासण्यासाठी कोणती प्रक्रिया तयार केली गेली आहे; तिचे चारित्र्य, तिची सचोटी, तिची क्षमता, तिचे ज्ञान आणि यासारखे. अशा प्रकारे, हा निर्णय पात्रता आणि योग्यतेमधील मूलभूत फरकांवर आधारित आहे. पात्रता हा एक वस्तुनिष्ठ घटक आहे जो अनुच्छेद 217 (2) मध्ये निर्दिष्ट केलेले मापदंड किंवा पात्रता लागू करून निर्धारित केला जातो. त्यामुळे जेव्हा पात्रतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले जाते, तेव्हा हा प्रश्न पडतो. उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होणाऱ्या व्यक्तीच्या तंदुरुस्तीचे मूल्यमापन सल्लामसलतीच्या प्रक्रियाने केले जाते. एखाद्या व्यक्तीचे मूल्य आणि गुणवत्तेचे मूल्यांकन ही उमेदवाराच्या पदोन्नतीच्या पात्रतेपेक्षा पूर्णपणे वेगळी बाब आहे. हे न्यायिक पुनरावलोकनाच्या कक्षेत येईल. तथापि, एखादी व्यक्ती न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यासाठी योग्य आहे की नाही या प्रश्नात मूलतः योग्यतेचा पैलू समाविष्ट असतो आणि तो न्यायिक पुनरावलोकनाच्या कक्षेतून वगळला जातो.

4. या निकालातील गुणोत्तर एम. मनोहर बी. रेड्डी आणि अनंदर वि. युनियन ऑफ इंडिया अँड अदर्स 3 मध्ये अनुसरले गेले आहे, ज्यामध्ये असे निरीक्षण नोंदवले गेले आहे की कलम 217 (1) अंतर्गत संकल्पित सल्लामसलत प्रक्रिया ही न्यायिक पुनरावलोकनापुरती मर्यादित आहे, ती विशिष्ट क्षेत्रापुरती मर्यादित आहे, म्हणजे पात्रता, आणि योग्य नाही. 9 न्यायाधीशांच्या खंडपीठाच्या दोन निर्णयांचा संदर्भ दिल्यानंतर सुप्रीम कोर्ट अॅडव्होकेट्स-ऑन-रेकॉर्ड असोसिएशन अँड अदर्स वि.

युनियन ऑफ इंडिया 4 आणि 1998 चा विशेष संदर्भ क्रमांक 1 , जेव्हा पात्रतेचा अभाव किंवा 'प्रभावी सल्लामसलतीचा अभाव' असतो तेव्हा न्यायिक पुनरावलोकन होते असे मत व्यक्त केले. न्यायालयीन पुनरावलोकन हे सल्लामसलतीच्या 'आशय' वर अवलंबून नाही.

5. 'प्रभावी सल्लामसलतीचा अभाव' या शब्दाचा अर्थ काय आहे हे तपशीलवार सांगताना, आम्ही ह्याने केलेल्या निरीक्षणांचा संदर्भ घेऊ इच्छितो. सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायालय अॅडव्होकेट्स-ऑन-रेकॉर्ड असोसिएशन आणि इतर (वर नमूद केलेले):

"न्याय्यता

नियुक्ती आणि हस्तांतरण

480. नियुक्त्यांच्या बाबतीत न्यायपालिकेचे प्राधान्य आणि बदलीतील त्याचे निर्णायक स्वरूप या प्रक्रिया न्यायिक घटकाचा परिचय करून देते आणि त्या निर्णयांच्या पुढील न्यायिक पुनरावलोकनाची गरज नसण्याचे पुरेसे समर्थन आहे, जे सामान्यतः संभाव्य कार्यकारी अतिरेक किंवा मनमानीविरुद्ध तपासणी म्हणून आवश्यक असते. भारताच्या मुख्य न्यायाधीशांच्या मताच्या निर्मितीमध्ये न्यायाधीशांची बहुलता, सूचित केल्याप्रमाणे, कोणत्याही व्यक्तीच्या, अगदी अवचेतनपणे देखील, अभिनति किंवा पक्षपातीपणाच्या संभाव्यतेविरुद्ध आणखी एक अंतर्निर्मित तपासणी आहे. नियुक्त्यांच्या बाबतीत न्यायिक घटक प्रमुख असल्याने आणि सूचवल्याप्रमाणे बदलीमध्ये निर्णायक असल्याने, इतर अ प्रमाणेच पुढील न्यायिक पुनरावलोकनाची आवश्यकता आहे.

कार्यकारी कृती काढून टाकल्या जातात.विवेकबुद्धीचे क्षेत्र कमीतकमी करणे, भारताच्या मुख्य न्यायमूर्तींचे मत तयार करताना न्यायाधीशांच्या बहुसंख्याकतेचा घटक, लेखी प्रभावी सल्लामसलत आणि विवेकबुद्धीचे क्षेत्र नियंत्रित करण्यासाठी प्रचलित निकष हे मनमानीपणाच्या विरोधात पुरेसे नियंत्रण आहेत.

481. नियमांच्या स्वरूपात ही मार्गदर्शक तत्त्वे बदली झालेल्या न्यायाधीशाला कोणताही न्याय्य अधिकार प्रदान करतात असा अर्थ लावला जाऊ नये.केवळ भारताच्या मुख्य न्यायाधीशांच्या शिफारशीनुसार बदली करण्याची घटनात्मक आवश्यकता असल्याखेरीज, बदलीचा मुद्दा बदलीची कारणे किंवा त्यांची पर्याप्तता यासह इतर कोणत्याही आधारावर न्याय्य नाही.दर्शविलेल्या पद्धतीने स्थापन केलेले भारताच्या सरन्यायाधीशांचे मत हे कोणत्याही अभिनति किंवा पक्षपातीपणापासून तसेच न्यायपालिकेच्या स्वातंत्र्याचा व्हास होण्यापासून पुरेसे संरक्षण आणि संरक्षण आहे.

482. निर्णयांच्या विश्वासाहतेमध्ये कोणतीही घसरण टाळण्यासाठी आणि सर्व घटनात्मक पदाधिकाऱ्यांकडून प्रामाणिक मतांची मुक्त आणि स्पष्ट अभिव्यक्ती सुनिश्चित करण्यासाठी या नियुक्त्या आणि बदल्या दाव्याच्या वादविवादातून वगळण्याच्या लोकहितासाठी देखील हे आहे, जे प्रभावी सल्लामसलतीसाठी आणि योग्य निर्णय घेण्यासाठी आवश्यक आहे.लोकस स्टॅंडी या संकल्पनेचा विस्तार करताना एस. पी. गुप्ता यांनी

सावधगिरी बाळगली असली तरी, लोकहित याचिकेच्या नावाखाली न्यायपालिकेच्या कामकाजात अनोळखी लोक आणि व्यग्र संस्थांकडून अनावश्यक घुसखोरीची वाढती प्रवृत्ती अलीकडेच कृष्ण स्वामी विरुद्ध भारतीय संघराज्य या प्रकरणातील घटनापीठाने स्पष्ट केली.त्यामुळे भविष्यात अशा प्रकारची परिस्थिती टाळण्यासाठी अशा प्रकरणांमध्ये न्यायालयीन पुनरावलोकनाची मर्यादित व्याप्ती स्पष्टपणे सांगणे आवश्यक आहे.नामनिर्देशित घटनात्मक पदाधिकाऱ्यांशी सल्लामसलत करण्याची इच्छा किंवा नियुक्तीच्या बाबतीत पात्रतेची कोणतीही अट नसणे किंवा भारताच्या मुख्य न्यायमूर्तीच्या शिफारशीशिवाय बदली होणे या कारणांशिवाय, या बाबी अभिनति इतर कोणत्याही कारणास्तव न्याय्य नाहीत, ज्या कोणत्याही परिस्थितीत निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियातील बहुलतेच्या घटकाद्वारे वगळल्या जातात."

6. गुणोत्तरानुसार, महेश चंद्र गुप्ता (वरील) मध्ये, ते आहे

"77. वर नमूद केल्याप्रमाणे, सध्याच्या प्रकरणात, हे प्रकरण वॉरंटच्या रिटमधून उद्भवले आहे, प्रमाणपत्राच्या रिटमधून नाही.प्रतिवादी 3 चा बायोडाटा कॉलेजियमसमोर ठेवण्यात आला.उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्त होण्यासाठी प्रतिवादी 3 "योग्य" होता की नाही किंवा येथे वर नमूद केल्याप्रमाणे त्याने तंदुरुस्ती चाचणी पूर्ण केली की नाही हे सध्याच्या कार्यवाहीच्या संदर्भात न्याय्यतेच्या पलीकडे आहे. उच्च न्यायालयातील

न्यायाधीशांच्या नियुक्तीच्या बाबतीत सर्वोच्च न्यायालयाच्या वकिलांमध्ये नमूद केल्याप्रमाणे घटनात्मक योजना आधारे आम्ही हे प्रकरण काटेकोरपणे ठरवले आहे. अभिलेख संघटना. आणि 1998 च्या विशेष संदर्भ क्र. 1 मध्ये, री. मूलतः, न्यायाधिकरणाचे सदस्य म्हणून 11 वर्षे काम केल्यानंतर, प्रतिवादी 3 स्पष्टीकरण (एए) सह वाचलेल्या कलम 217 (2) (बी) मधील "पात्रता" पूर्ण करतो."

7. अधिक स्पष्ट करण्यासाठी, आपण हे सांगणे आवश्यक आहे की उच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने पदोन्नतीसाठी शिफारस केल्यानंतर, गुप्तचर संस्थांकडून माहिती प्राप्त होते, जी पार्श्वभूमी तपासतात आणि सरकारच्या टिप्पण्यांचा विचार सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमद्वारे केला जातो, ज्यात भारताचे मुख्य न्यायाधीश आणि दोन वरिष्ठ न्यायाधीश असतात. संबंधित उच्च न्यायालयाच्या कामकाजाशी परिचित असलेल्या या न्यायालयातील न्यायाधीशांचे मत आणि टिप्पण्या लेखी मागवल्या जातात आणि कॉलेजियमसमोर ठेवल्या जातात. सर्व बाजूंनी सतत फेटाळणारी पत्रे आणि संवाद प्राप्त होतात. त्यानंतरच, आणि विचार केल्यावरच, सर्वोच्च न्यायालयाचे कालीजियम अंतिम निर्णय घेते, जे नंतर सरकारला कळवले जाते.

8. आमच्यासमोर झालेल्या सुनावणीदरम्यान, हे मान्य करण्यात आले की राजकीय पार्श्वभूमी असलेल्या अनेक व्यक्तींना उच्च न्यायालये आणि सर्वोच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून पदोन्नती देण्यात आली आहे आणि हा स्वतः एक संबंधित विचार असला तरी, अन्यथा योग्य व्यक्तीची नियुक्ती करण्यासाठी संपूर्ण अडथळा राहिलेला नाही. त्याचप्रमाणे, पदोन्नतीसाठी शिफारस केलेल्या व्यक्तींनी आक्षेप व्यक्त केले आहेत किंवा धोरणे किंवा कृतींवर टीका केली आहे अशी प्रकरणे आहेत, परंतु त्यांना अयोग्य मानण्यासाठी हे कारण मानले गेले नाही. न्यायाधीशांचे आचरण आणि

त्यांचे निर्णय हे लोकशाही आणि घटनात्मक मूल्यांचे पालन करणारे स्वातंत्र्य प्रतिबिंबित करतात आणि दर्शवतात, यात काही शंका नाही.हे आवश्यक आहे कारण न्यायपालिका मध्ये केंद्रस्थानी असते. लोकशाहीचे संरक्षण आणि बळकटीकरण आणि मानवी हक्क आणि कायद्याचे राज्य कायम राखणे.

9. आम्ही ही निरीक्षणे केली आहेत कारण हे असे पैलू आहेत जे स्थापित आहेत आणि उच्च न्यायालये आणि सर्वोच्च न्यायालय या दोन्ही कॉलेजियमद्वारे विचारात घेतले जातात.या संदर्भात आम्ही हा युक्तिवाद नाकारतो की कॉलेजियमने तथ्ये जाणून घेतली नाहीत आणि त्यावर विचार केला नाही.याचिकाकर्त्यांनी स्वतः 1 फेब्रुवारी 2023 रोजी केलेल्या त्यांच्या निवेदनाची प्रत सांगितली आणि संलग्न केली आहे, जरी उच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमने आणि सर्वोच्च न्यायालयाने, या आधारावर, शिफारस मागे घेणे किंवा त्यांचा निर्णय मागे घेणे योग्य मानले नाही.

10. आमचे स्पष्टपणे असे मत आहे की हे न्यायालय, न्यायिक पुनरावलोकनाच्या अधिकाराचा वापर करताना, शिफारस रद्द करण्यासाठी प्रमाणपत्राचे रिट जारी करू शकत नाही किंवा सर्वोच्च न्यायालयाच्या कॉलेजियमला त्याच्या निर्णयाचा पुनर्विचार करण्याचे आवाहन करू शकत नाही, कारण हे वर नमूद केलेल्या या न्यायालयाच्या पूर्वीच्या निर्णयांच्या गुणोत्तर आणि आदेशाच्या विरुद्ध असेल, जे आमच्यावर बंधनकारक आहेत.असे करणे हे घोषित केलेल्या कायद्याचे उल्लंघन ठरेल, कारण ते कॉलेजियमच्या निर्णयाचे मूल्यांकन करणे आणि त्याऐवजी त्या व्यक्तीची योग्यता आणि योग्यतेबद्दलचे वैयक्तिक किंवा वैयक्तिक मत बदलणे असेल.

11. श्री कुमार पद्म प्रसाद विरुद्ध भारत सरकार आणि इतर 7 या खटल्यातील या न्यायालयाचा निर्णय हा त्या व्यक्तीच्या पात्रतेशी संबंधित खटला होता, ज्याच्या बाजूने उच्च न्यायालयाचे

न्यायाधीश म्हणून नियुक्तीचे वॉरंट जारी करण्यात आले होते, परंतु जो उच्च न्यायालयाचे न्यायाधीश म्हणून नियुक्तीसाठी पात्र नव्हता. उमेदवाराची योग्यता किंवा योग्यता तपासण्यासाठी न्यायिक पुनरावलोकनाचे अधिकार लागू करण्यासाठी या निर्णयाचे प्रमाण वाढवले जाऊ शकत नाही.

12. आपण असेही म्हणू शकतो की संबंधित व्यक्तीला मद्रास येथील उच्च न्यायालयाचे अतिरिक्त न्यायाधीश म्हणून पदोन्नती देण्यात आली आहे. शपथ घेतल्यानंतर ती व्यक्ती संविधान आणि कायद्यांचे समर्थन करण्यासाठी न्यायाधीश म्हणून काम करण्याची शपथ घेते. राज्यघटनेच्या कलम 51 ए मध्ये प्रत्येक नागरिकावर आणि विशेषतः प्रत्येक न्यायाधीशावर सर्व धार्मिक, भाषिक, प्रादेशिक एवं च्या पलीकडे असलेल्या लोकांमध्ये सुसंवाद, समान बंधुत्वाची भावना वाढवण्याची जबाबदारी घातली आहे. किंवा विभागीय विविधता. धर्म, जात किंवा पंथाची पर्वा न करता प्रत्येक व्यक्तीची प्रतिष्ठा आणि धर्मनिरपेक्षतेचे तत्त्व हा कायद्याचे राज्य आणि कायद्यांचे समान संरक्षण यांचा पाया आहे. केवळ पुष्टीकरणाच्या वेळी दिलेले वर्तन आणि निर्णय विचारात घेतले जात नाहीत, तर न्यायाधीशांचा न्याय दररोज वकील, फिर्यादी आणि जनता करतात, कारण न्यायालये खुली असतात आणि न्यायाधीश त्यांच्या निर्णयांसाठी लेखी कारणे देऊन बोलतात.

13. उपरोक्त कारणांमुळे, आम्हाला सध्याच्या रिट याचिकांमध्ये कोणतीही योग्यता आढळत नाही आणि त्यामुळे आम्ही दखल घेण्यास आणि नोटीस जारी करण्यास इच्छुक नाही.

14. स्वीकृतीच्या टप्प्यावर रिट याचिका फेटाळल्या जातात.

देविका गुजराल

याचिका फेटाळल्या.

अस्वीकरण

या न्याय निर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहिल आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच इंगजी भाषेतील न्याय निर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मनाला जाईल.

XXX